

Óbudai Egyetem

Dr. Vogel Dávid

Tantárgy: A Dél-Dél Együtműködés, különös tekintettel annak afrikai – latin-amerikai dimenzióira (szabadon választható tantárgy)

Tantárgyleírás: A Dél-Dél Együtműködés egy elsősorban a politikai döntéshozók és kutatók által használt fogalom, mely a fejlődő országok közti interakciókat, különösen az erőforrások, technológiák és tudás transzferét foglalja magában. A "Globális Dél" kifejezés szereplői alatt Ázsia, Afrika és Latin-Amerika számos országa értendő, melyek egyre nagyobb mértékben járulnak hozzá a világ gazdaságához. Bár a Dél-Dél Együtműködés gyökerei egészen az 1955-ös Bandungi konferenciáig vezethetők vissza, a kezdeményezés akkor még elsősorban az ázsiai és afrikai államok közötti együtműködést jelentette. Felismerve a terület fontosságát, az ENSZ 1978-tól kezdett el azzal kiemeltebben foglalkozni, immár intézményesítettebb formában. A tantárgy fókuszában álló latin-amerikai – afrikai együtműködés azonban csak közel három évtizeddel később, az ezredfordulót követően Latin-Amerikában végbement politikai változások – a "pink tide" – hatására élénkült meg. A tantárgy a Dél-Dél Együtműködés lehetőségeinek tanulmányozására, az előtte álló kihívások közelebbi megismerésére, valamint a két térségben rejlő potenciálra is kitér, melyek régiókon átívelő hatása miatt azok részletesebb ismerete az Európai Unió és benne Magyarország számára is nagy fontossággal bír.

A tantárgy célja: A Dél-Dél Együtműködés, különös tekintettel annak afrikai – latin-amerikai dimenzióira című tantárgy elsődleges célja, hogy a hallgatóknak átfogó képet adjon a kezdeményezés történelmi háttéréről, valamint a tantárgy szűkebb témáját biztosító afrikai és latin-amerikai régiók közti együtműködés területeiről, valamint, hogy bemutassa a meghatározó szereplőket. A kurzus során – elsősorban a jelenkori részt tárgyaló foglalkozások alatt – a hallgatóknak lehetőségük nyílik nézeteik kifejtésére a jelenkor lehetőségeiről és a kihívásokról, illetve a továbbfejlődés módjairól.

A tantárgy témái:

1. Afrika 20. századi történelmének áttekintése a gyarmati időszak végétől napjainkig
2. Latin-Amerika 20. századi történelmének áttekintése a (katonai) diktatúrák végétől napjainkig
3. Regionalizmus Afrikában
4. Latin-amerikai regionalizmus
5. Kihívások Afrikában és Latin-Amerikában: hasonlóságok és különbségek
6. A Dél-Dél Együtműködés története
7. A Dél-Dél Együtműködés afrikai és latin-amerikai relációi
8. A Dél-Dél Együtműködés meghatározó játékosai
9. Vita: Dél-Dél Együtműködés: lehetőségek és kihívások

Kötelező irodalom:

Abellán, J – Alonso, J. A. (2017): The role of Brazil as a new donor of development aid in Africa. University of Bologna, 2017.

https://www.academia.edu/32887067/The_role_of_Brazil_as_a_new_donor_of_development_aid_in_Africa

Anderle, Á. (1998): Latin-Amerika története. Pannonica, Szeged

Binns, T. – Lynch, K. – Nel, E. (2018): The Routledge Handbook of African Development. 1st Edition, Routledge International Handbooks, New York

Jerven, M. (2015): Africa – Why economists get it wrong. Zed Books, London

Major, M. (Ed.) (2016): The Government of Brazil and UNICEF: A Global Partnership. United Nations, Brasília

Mills, G. – Obasanjo, O. – Herbst, J. – David, D. (2017): Making Africa Work – A Handbook for Economic Success. Tafelberg, Cape Town

Mills, G. (2010): Why Africa is Poor? And What Africans can Do About it? Penguin Books, Cape Town

Moghalu, K. C. (2014): Emerging Africa: How the Global Economy's 'Last Frontier' Can Prosper and Matter. Penguin Books Ltd., London

Moyo, D. (2009): Dead Aid – Why Aid is Not Working and How There is Another Way for Africa? Allen Lane an imprint of Penguin Books, London

Suyama, B. - Barron, M. (Ed.) (2016): Trilateral South-South Cooperation - Lessons Learned and Recommendations, Brasília

Sy, A. (2018): Africa Through an Economic Lens. Brookings Institution Press, Washington, D.C.

United Nations Office for South-South Cooperation and Naciones Unidas en Cuba (2018): South-South in Action - From Cuba to the World: Cuba. United Nations, New York - Havana

Ajánlott irodalom:

Anderle, Á. (1989): Nemzettudat és kontinentalizmus Latin-Amerikában a XIX. és a XX: században. Kossuth, Budapest

Arnold, G. (2017): Africa – A Modern History: 1945–2015. Atlantic Books, London

Barnett, V. (Ed.) (2015): Routledge Handbook of the History of Global Economic Thought. Routledge Handbooks, New York

Biedermann, Zs. – Kiss, J. (2017): Szubszaharai Afrika gazdasága a 21. században. Akadémiai Kiadó, Budapest

Collier, P. (2007): The Bottom Billion – Why the Poorest Countries Are Failing and What Can Be Done About It? Oxford University Press, New York

Dei Svaldi Rossetto, J. (2017): Guidelines for Trilateral South-South Cooperation Initiatives. United Nations, Brasília

Fausto, B. (2011): Brazília rövid története. Equinter, Budapest

Global South – Development Magazine. <https://www.gsdmagazine.org/>

Graham, M. (2019): Contemporary Africa. Macmillan International Higher Education. Red Globe Press, London

Shillington, K. (2019): History of Africa. 4th Edition, Macmillan International Higher Education, Red Globe Press, London

United Nations (2019): What is 'South-South cooperation' and why does it matter?

<https://www.un.org/development/desa/en/news/intergovernmental-coordination/south-south-cooperation-2019.html>

United Nations Development Programme - South-South Cooperation.

<https://www.undp.org/content/undp/en/home/2030-agenda-for-sustainable-development/partnerships/sdg-finance--private-sector/south-south-cooperation.html>

United Nations Office for South-South Cooperation. <https://www.unsouthsouth.org>